

8.50

enimi Ste
aka vsako
pka, kom
dobi čvr
ko delo
D.
36 ur
ista ura
5-60.
3 leta.
000 ur
evilo, ko
ilo o so

ix) 87

zahtev
51

48

e

cep-

ine

nah

JJ

ru.

za t

ec p

il

do

bi-k

Ptuj

na j

j raz

iti in

58

ze,

rans

e 8

estev

j, vi

njo v

poso

ajraz

tud

eželi

4

rodja

ovalce

ise 12

6-50 E

o prav

50 K

jo 14

lasna

Naročnina za celo leto

2 K.

Posemezna številka velja

6 vin.

Naročnina se tudi na

pol leta plačuje in se

mora poslati vnaprej.

Cena oznanil je za eno

stran 64 K, 1/2 strani

32 K, 1/4 strani 16 K,

1/8 strani 8 K, 1/16 strani

4 K, 1/32 strani 2 K, 1/64

strani 1 K.

Pri večkratnem oznanilu

je cena posebno znižana.



Za oznanila (insertate)

uredništvo in upravni-

štvo ni odgovorno.

Uredništvo in uprav-

ništvo je v Ptuj v

gledališkem poslopu

štev. 3.

Štajerc izhaja vsaki drugi

petek, datiran z dnevom

naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli in se

sprejemajo zastojni.

Rokopisi se ne vračajo

in se morajo najdalje do

ponedeljka pred izdajo

dotične številke vpsolati.

Štev. 5.

V Ptuj v nedeljo dne 4. marca 1906.

VII. letnik

Nekoliko besed kmetskemu ženstvu.

„Žena podpira tri vogle pri hiši“, pravi pregovor. Ne bomo trdili, da je vsak pregovor vedno resničen, reči pa moremo, da se ta pregovor našim kmetskimi razmeram popolnoma prilaga in se ne da zlahka odreči. Če iščemo namreč vzroke, zakaj propada danes toliko naših kmetij, pridemo v jako mnogih slučajih do tega, da je bilo slabo gospodinstvo, ki je prouzročilo polom. Slaba gospodinja izpodmaknila je svojo oporo in hiša je pala. Napačno bi bilo toraj, če bi vedno le možu pripisovali krivdo, zakaj noče, pa noče priti do boljšega kmetovanja. Ta se lahko trudi in muči, da bi se vzdržal na površju, toda kaj mu pomaga, če ga žena pri tem povsod ovira ali mu dela celo ravno nasprotno ter s tem podira, kar on zida. Da je toraj dobra gospodinja kmetski hiši pravi blagor, o tem ni dvoma. Kakšna pa bodi dobra gospodinja?

Naloga kmetske gospodinjice je popolnoma drugačna, nego mestne gospodinjice. Ako ne prišili te poslednje revščina, ne skrbi za drugo, nego za vzgojo otrok in za postrežbo družine. Kmetska gospodinja mora pomagati pa tudi svojemu možu, ko se ta bori za vsakdanji kruh. Osobito pripada nji vodstvo onih kmetskih opravil, ki se vršijo na domu in blizu doma. Ta naloga je toraj bolj težka, nego jo ima meščanka. Žal pa, da je prišla na deželo med drugimi mestnimi razvadami tudi ta, da so priče kmetske gospodinjice vedno bolj posnemati meščansko življenje. Gorjé našemu kmetijstvu, če bo šlo v tem oziru tako naprej, kakor je šlo zadnja desetletja. Mi nismo sicer za one, ki smatrajo svojo ženo za nekako sužnjo ter jo silijo k najtežjim opravilom, toda popolnoma smo tudi proti onim, ki mislijo, da je žena igrača ter jo

imajo samo za zabavo. Kmetski ženi ne pripada toraj samo delo okoli ognjišča, ampak njeno delo razširja se po celem dvoru in celo po vrtu. Posebno je izročeno v njeno oskrbo varstvo raznih pridelkov, reja domačih živali in izkoriščanje domačih pridelkov.

Da bo zamogla vršiti gospodinja to težko nalogo, treba je, da ima tudi potrebno zmožnost. Bogu bodi pa potoženo, da se naše ženstvo za vse drugo prej pobriga, nego za to, kako bi si to zmožnost pridobilo. Res je, da nimamo še niti enega lista, kjer bi se mogle naše gospodinjice učiti, kako se jim je ob raznih prilikah obnašati, toda tudi v gospodarskih listih bodo našle marsikaj, ki se prav njih tiče. Mlekarstvo, vrtnarstvo, prešičjereja, kolikor toliko tudi živinoreja, cvetličarstvo, uporaba sadja so predmeti, katere vodi na deželi večinoma žena. Toda te stvari so ji predolgočasne, ona bere rajši romane, kakor se imenujejo že taki spisi, ki dražijo pač človeško domišljijo, nimajo pa za praktično življenje nobenega pomena. Zato pa nima čestokrat naše ženstvo niti pojma o gospodinjstvu. Če povem, da poznam mlado gospodinjico, ki je podložila kokli jajca svojih kokoši, katere niso videle še živ dan petelina, pa je dovolj rečeno.

Ženstvo naših večih posestnikov je navadno bolj podobno meščanskim damam nego kmeticam, zato se ne peča rado s priprostim delom. Ono se briga kvečemu v kuhinji in v sobah. Ženstvo majhnih posestnikov pa je pri nas sploh sicer jako pridno na polju, premalo se pa briga za ono delo, ki pritiče prav za prav gospodinjici. Da dobimo pri nas premalo gospodinj v pravem kmetskem pomenu, smo pa sami krivi, ker svojih deklet prav ne vzgajamo. Nekaterim dajemo preveč meščansko vzgojo, drugim pa preveč „možko“ vzgojo. Jako se varamo, če mislimo, da dobimo iz finih mestnih zavodov dobre kmetske gospodinjice. Mlada dekleta, ki pridejo tu v

dotiko z mestnimi gospodičnami, nalezejo se od njih v kratkem tudi mestnih nečimernosti. Naprej se začnejo šopiriti z raznimi „flokami“, „špicami“, a predno se vrnejo na deželo, nataknejo si še klobuk na glavo. Take gospice seveda ne bodo šle več molzt kravali celo postiljat prešičem. Zato so bolj sposobne za lahko mestno življenje, nego za težko kmetsko delo. Seveda je gorjé marsikateremu kmetovalcu, če dobi za ženo, mesto kmetske, tako gospodično. Ako nima dovolj poguma, da bi jo po svojem preustroji, je izgubljen. Ne rečemo, da se vsa dekleta, ki pridejo v mesto, koj pogospodijo. Bog vari, če bi bilo tako! Mi priporočamo celo, naj gredo tudi dekleta nekoliko v svet, osobito v šole, da se morejo izučiti kaj več, nego se zamorejo navaditi doma pri materi ali pa samo v ljudski šoli, toda kadar izbiramo kraj in šole, kamor jih hočemo poslati, bodimo previdni! Pred vsem priporočamo kmetskimi dekletom gospodinjško šolo. Če je pa dobila katera več znanosti, nego druga, ni ji treba, da se izneveri svojemu kmetskemu stanu! Izobraženih kmetov tudi potrebujemo!

Zgoraj smo rekli, da dajemo nekaterim našim dekletom preveč „možko“ vzgojo. S tem hočemo reči, da se druga kmetska dekleta vzgajajo tako, kakor se vzgajajo kmetski fantje, toraj bolj za delo na polju, v vinogradu itd., premalo se jih pa uči gospodinjiti. Znano nam je več slučajev, da ni znala mlada nevesta svojemu možu niti juhe skuhati ali pa srajce zakrpati. Taka vzgoja ni prava. Če ne zna mati raznovrstnih hišnih opravil, pošljejo naj se dekleta v boljše družine, da se jih tam priučijo.

Če govorimo že o kuhanju, rečemo naj še, da je kuhanje kmetski kakor tudi meščanski gospodinjici najbolj potrebno znanje, ki si ga mora pridobiti. Dobra kuharica napravi iz navadnih, priprostih tvarin tečno jed, nasprotno

Kako se je Cafova Hana omožila!

„Tega špota pa vendar nočem čakati, da bi jaz ledek umrla!“ je pravila pred kakimi 20 leti sestra nekake spodnjestajerske župnika, ki tako rad popeva tisto okroglo: „Ko se je Noe postaral, se je pri Bogu pošvaral — In tisto dekle je govorilo takrat one besede v imenu večine deklet, marsikatera res se po nebesih toli ne hrepeni kakor po — ženinu! Taka je bila tudi Cafova Hana. Kako se vam je omožila, tu na kratko povem.

Hanica je bila prav lušno in fletno spodnjestajersko dekle. Doma pri očetu, ki je bil gostilničar in vdovec, je rada gostom postregla in med tistimi je najbolj stimala živahnega Talijana s črnimi kodercami, ki je tam po leti „pekel“ cigel (opeko). Ko je nastala jesen in lastavice so odletele v toplejše kraje, zahrepenel je tudi črnooki Talijan po topli svoji domovini, ali Hanici je pred odhodom obljubil večno zvestobo in da bo že za njo skrbel.

Pol drugo leto pozneje. Talijana nazaj ni bilo, ali obljubo je držal. Nekoč je šla Hanica vsa vznemirjena v mesto na pošto. Pri postnem uradu je rahlo potrkala na vrata in ponudila nekoliko boječee in v zadregi se smehljajoč denarno nakaznico (geldanvazung) mlademu poštarju. Poštar, vesel dečka, je prav po mosterskopogledal najpoprej dekle in potem nakaznico; vse je bilo prav — ter je izplačal Hanici 10 K, zraven pa je vprašal, zakaj od nakaznice ni odrezala kupona, ker je na njem Talijan nekaj za njo napisal.

„Tako?“ se je začudila Hanica. „Ja veste, gospod, jaz ne znam brati, bodite tako uljudni in preberite mi to vi.“

Mlad postmistr bere: „Pošiljam ti 10 K in tisoč sladkih poljubov!“ Pri tem postmistr se enkrat pogleda zapeljivo lepo dekle ter resno pravi: „Denar si že vzela, zdaj ti takoj moram še puserle izročiti!“ In dekle, vse veselo, ga objame ter prejme svoj porcijon poljubov, ki jih ji je Talijan poslal. Doma pa je djala: „No, zdaj pa je že res na tej pošti vse tako küšno uravnano — puserli se že tudi dobivajo po poštni nakaznici.“

Pet let pozneje. Nevesta Hana je šla h g. župniku k ženitovanjskemu izpraševanju. Zopet rahlo in boječee potrkala in ko je stopila, so jo g. župnik, ki so še nekaj na mizi pisali, takoj začeli izpraševati iz krš. nauka.

„No, Hanica, povej mi, kdo pa te je odrešil?“

Hana je zardela, kakor so že naše kmečke neveste in srmožljivo odgovori g. župniku: „Lepo zahvalim za vprašanje, gospod, vejo, tisti Talijan . . .“

„Ne, ne, jaz mislim, kdo je tvojo dušo odrešil?“ so ji pojasnjevali g. župnik.

Tri tedne pozneje. V teh preteklih par letih je imela naša Hana s Talijanom že malo familijo in župnijski urad je Talijanu obljubil, da ga zastojni poroči, samo naj bo enkrat vsemu konec. V nedeljo po večernicah je imela biti poroka, toda — Talijana ni bilo blize cerkve! Doma se je toli nasrkal te zlahtne kapljice,

da ga noge niso mogle več nesti in ohcajt je splaval po vodi. Med tednom pa se je Talijanu zabičilo, naj zanesljivo pride drugo nedeljo k poroki. G. kaplan, ki ga je imel poročati, je že od daleč zapazil, kako se ženin Talijan zopet nekako sumljivo in nevarno guglja na vse strani kakor Noetova barka ter mu je rekel: „Ti, presneti kerlec, zakaj pa te ni bilo zadnjo nedeljo k poroki?“

„No, no, gospod šimfali pa me ne bodo!“ odgovoril je nevoljno natrkani ženin. „Saj jaz zdej itak ne maram več za bahlje in le vi sami me silite, da si jo vzamem. Ako vam ni prav, potem srečno!“ In kaplan je moral zlepa miriti razburjenega Talijana, da mu ni ušel od neveste. Po poroki, ko je bil Talijan že zvezan, pa je vendar kaplan omenil nevesti: „Pa bi ti imela vendar malo poskrbeti, da ne gre pijan k poroki!“

„Ja vejo, gospod,“ odgovorila je Hana, morala sem ga pustiti, da se je nekaj na kurajzo napil, sicer ni hotel z menoj nikamor iti.

Zopet par let pozneje. Hana ni bila v zakonu popolnoma srečna in Talijan z njo tudi ne. Mladim ljudem se sanja, da ta zakonski stan so prava nebesa, celi paradiz, kar vselej ni res! Ko je nekoč v šoli vprašal veroučitelj Talijanovega otroka, koliko je sv. zakramentov, tisti je odgovoril: „Šest!“ — Kako to, ali jih ni sedem? — „Ne, pravi deček, naš ata doma vedno pravi, da zakrament sv. zakona in sv. pokore sta glih!“ — In s tem končam!

*) To se je zgodilo in tisti kaplan je zdej za župnika blizo Ptuja.

pokazi slaba kuharica tudi najbolj dragoceno pečenko. Koliko jedi pokvarijo naše gospodinjke, o tem se je prepiral lahko že vsakdo, ki je nekoliko potoval po naših krajih. Da spravijo s tem tudi svoje moze mnogokrat v hudo jezo, o tem ni treba praviti. Nasprotno pravi pregovor, da gré ljubezen skozi želodec v moza. Našim dekletom bi zato priporočali, naj se nauče dobro kuhati, če hočejo dobiti ljubeznivega soproga. Seveda naj se prične najprej, kako je kuhati navadno kmetško jed.

Kaj naj povemo o lepoticju, ki se je vrnilo v naše žensstvo? Četudi bi se dalo na kmetih z oblačilom marsikaj prihraniti, vendar nočemo govoriti proti tej ženski slabosti, ki je že taka, da se ne dá odpraviti. V časih je res potrebno, da se dekle ali mlada žena nekoliko bolj postavi, zmernost pa bodi tudi tu! Osebito priporočamo, naj se ne dela na deželi v oblačenju konkurenca. Bogate gospé po mestih si kaj takega lahko privoščijo, kmet pa ima na tisoče drugih stroškov in ni mu lahko dajati novce za dragocena oblačila. Nič naj se ne sramuje zato pridna gospodinja, če je v časih gizdava dekla lepše oblečena, nego ona sama! To ji bodi celo v ponos!

Ker lepoticjo naše žene tako rade same, priporočamo jim, naj poskrbè da bo tudi domovanje, v katerem vladajo one, vedno čedno in lepo. Žal pa, da se naše žensstvo v tem oziru premalo briga. Kaj se vse vidi po spalnicah in drugih hišnih prostorih na naših kmetih, o tem bi znali mnogo povedati, toda rajši molčimo, da se našim gospodinjam vendarle preveč ne zamerimo. Povemo pa naj jim, da red in snaga govorita vsakemu človeku, ki pride v hišo, prav glasno, kakšna gospodinja vlada v nji. Ta dva govorita celo njihovim možem. Četudi zakričimo v časih mi možakarji na svojo boljšo polovico, zakaj vedno pomiva in pometa, vendar ne mislite, drage žene, da kričimo od srca. S takim kričanjem dajemo samo odduška svojemu veselju, da ste tako pridne. Saj znate, da se poberemo rajši s doma, nego da bi morali čepeti tu v nesnagi in v neredu.

Gospodinja bodi v vsakem oziru uzor družini, kajti kakoršna je mati, takšna bo hči, takšno bo tudi služabništvo. Tudi svojemu možu bodi ljubezniva in zvesta družica ter skrbí, da mu vstrežeš, kakorkoli veš in znaš.

Predno sklenemo, kličemo vam, drage kmetске žene in kmetška dekleta, še to: zavedajte se svojega kmetškega stanu ter ob vsaki priliki vdarite s ponosom ob svoja nežna prsa ter recite: mi smo napredne kmetice in napredna dekleta!

Dopisi iz Štajerskega.

Od Sv. Petra pod Kušbergom. V noči od 15. do 16. februarja so ponočnjaki napadli Karola Zupanič, kočarjevega sina, ko se je vračal od dela ter ga tako neusmiljeno pretepli, da je se isto noč umrl. Orožniki so suroveže, namreč: Franca Čepina, Jožo in Franca Dimitroviča, Jož. Lahovica in Franca Gersaka polovili ter oddali sodniji v Kozjem. Tukaj je klerikalno gnezdo.

Od Vel. nedelje. Dne 18. dne februarja t. l. smo se po rani maši na glas pred cerkvijo smejali, ko je nam oklicevalec oznanil to le: „Le tista gospodinja bo imela na fašenk veliko veselje, ki bode kupila moko pri g. Veseliču.“ Ako je veseli Veselič sam vesel, bo vendar težko s svojo moko drugim gospodinjam veselje naredil, k večjemu moka le — svoji gospodinjji. Drugi imamo tudi moko za veselje dobrih gibanc.

Od Vel. nedelje. Z lanskim letom potekla je čletna doba krajnim šolskim ogledom. Pri nas je to častno mesto zavel zdravnik g. dr. Kristan iz Ormoža in pričakovati je bilo, da ga bode okrajni šolski svet spet imenoval. A prišlo je drugače. — Božji in župnika Bohanca previdnosti se je dopadlo odrediti, da bo za dobo prihodnjih 6 let opravljal to, za šolske razmere važno službo dobro znani jalcji in kurji liferant J. Veselič iz Vel. nedelje. — Veselič in krajni šolski ogleda, kdo se temu ne smeji? Pa je že tako! — Človek misli, a Bog in župnik Bohaneč pa obračata. — Šoli in tamošnjemu učitelstvu pa je častitati na tej čudni pridobitvi.

Iz Zidanega mosta. Naš nadačitelj, ko ste razkrinkali njegove homatije in „čednosti“, pihali proti Vašemu listu. Imamo pa tu neko učiteljico iz Kranjskega, ki ni nič boljša, dne 6. februarja t. l. je v šoli delila otrokom nrvške kranjske časnike, ali je to dovoljeno? „Štajerca“ pa grdi kakor Japonce Rusa.

Opomba uredništva. Na tisto učiteljico opozarjamo pristojne oblasti. Ali je to počenjanje te zagrizene učiteljice višji šolski oblasti znano?

Iz Brezul pri Račjem. Veste, po čem so klerikalne „buče“? Naš cenilni mož M. jih je cenil po — 20 v., toraj, dragi moji kmetje, le pridno sadite buče, naš M. vam jih vsako plača po tisti ceni. Oj, kako so le pametni ti naši klerikalci!

Iz murskega vrha pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Naš g. kaplan je baje dobil kurja očesa, ker je letal in letal okoli zavoljo obč. volitve v naši občini, a vse zastoj. To kaplanče ne loči kola od trsa in misli se vmešavati med vinogradnike? Brrr! Zdaj bodo že kmalu začele tudi žabe-peti! Slučajno smo tudi izvedeli, da je vam „Štajerc“ kakor vsi tisti, ki so njegovi naročniki, trn v peti in da na prižnici, katera je brčkone za to, da se oznanja božja beseda, kaj radi o „Štajercu“ rogovolite ter se vanj zaletavate. Da vaše besede ne bodo padle na trdo kamenito zemljo, priporočamo vam, g. Stuhec, da pred vsem začnete pri onih, ki so naročeni na „Slov. narod“, „Oso“ i. t. d., kajti ta dva lista pišeta nekaj več kakor Štajerc, ki zagovarja naš kmečki stan. Če gg. doktorje, profesorje i. t. d., ki so vaši bratski prijatelji, zanimajo „Slov. narod“ „Osa“ in enaki listi, potem se nikar ne čudite, če smo se mi sprijaznili s „Štajercem“. — Na svidenje! Murskega vrha volilci.

Iz Rogaške Slatine. Pri nas imamo zopet enega, ki je potreben ktača, to je g. Janezek Šuster, ali on ni ta pravi šoštar, ampak gospod, ki nemški tudi zna. Zato pa je tudi dacar, ki temu mu je pripomogel nemški jezik. Doma pa vpije, da Slovenci ne potrebujejo nemščine, da je „Štajerc“ nemškutarski list in, bogve, kaj še počenja na prvaško klerikalni podlagi. Mi ga tu ne prištevamo k pametnim ljudem.

Opomba uredništva. No, in mi tudi ne!

Iz Jarenine. Že dolgo časa se ti, ljubi „Štajerc“, nismo pritoževali, ali zdaj ti moramo naznaniti nekoliko pritožbo o naših farških, po vosku dišečih devicah. Teh se je tu namreč dosti zaplodilo, šikane niso, z večine pa plesnive. Po božne pa v resnici tudi niso, kajti ob nedeljah, ko se moli pred cerkv. opravilom sv. rožnave, tiste ne grejo v cerkev, temveč v Čtalenco, kjer med tem berejo Fihpos in Laž dom ter se tam norčujejo po klerikalni navadi s klerikalnimi mrzlimi bratci. Skoda pa je bñke Katike in lušne Mimike, ki znata tako lepo šivati, da sta zdaj že tudi zagazili na to pot neumnih evangeljskih devic.

Iz Gomilske. V gomilskeji župniji tudi ni vse v redu, največjo ulogo v tem neredu igra seveda domači župnik, ki misli, da je on nad vsemi ter najbolj svet mož. Najsvetejše pri njem je seveda pred vsem alkoholična pijača, ki jo on posebno čišla. Naleze se je, to revče, vsaki dan toliko, da se potem guglja kakor balon v zraku. Cerkevni red mu je deveta briga. Denar on tudi jako ljubi. O denarju on misli, da je samo zanj stvarjen, za druge pa ne! Občudujem ga le, kako more vedno le o peklju pridigovati in z žveplom ljudi strašiti, ker ja dobro vé, da, ako bo kdo, bode gotovo on prvi pahnen tja v vnažno temo, kjer bode škripal z zobmi, ki si jih je dal še lani nalašč za to nove pripraviti. Svetovali bi mu, naj se spravi v penzijo, ker je za to že dovolj star, da ne bode med mirmimi gomilskimi farani delal več pohujšanja.

Iz Janišberga. Neki dopisun v Fihposu piše, da je v občini Boračovi v vseh 3 razredih sijajno zmagala narodna stranka ter da sta bila samo dva Brackijanca po milosti v 2. razredu izvoljena. Lahka je taka „sijajna“ zmaga, če ni bilo niti enega protivolica. Dne 21. januarja t. l. je bil z 11 glasovi že četrtočkrat za obč. predstojnika izvoljen Jožef Veberič. Po volitvi so šli klerikalni odborniki v napredno gostilno Kollerjevo v Janišbergu. Pri sladki kapljici in razgretim živcih je udaril Jožef Bratkovič s svinjakim mehurjem, v katerem je imel nekaj

drobiža, Martina Vogrinca po glavi, da se je curkoma vtila na mizo. V tem trenutku se me razčesne in drobiž se razkadi po sobi. Taki s tukaj!

Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. „Lep“ izgovor daje nam tu neki zakonski mož, po imenu V., ker on bolj kakor svojo zakonsko ženo ljubi tretjerednico in „Marijino hčer“ N. Lastna žena je morala od njega oditi, ker so v hiši vsi zaničevali. Kaj porečejo k takim lastnim zakonskim razmeram, g. župnik in predstojnik od Sv. Lovrenca v Slov. gor.?

Od Sv. Lenarta v Slov. gor. Dr. Tiplič vstransko napreduje! Čeravno ima soprogo nekega roda, vendar tu dela velikega narodnjaka in svojo modrost pobira po farovžih pri gladijrujega. Zadnjič je v nekem obiskurnem kalnem lističu grdil našega zdravnika dr. Benescha, češ, tisti ni hotel ponesečenemu Fr. podeliti zdravniške pomoči. Resnica pa je, da dr. Benesch spoznal, da se mora ponesečen takoj prepeljati v bolnišnico in doma naj se rane le zaradi nujnosti obvežejo. Naši šeni nartški prvaki seveda kujejo dr. Tipliča v zlozde ter ga hvalijo do nebes, ali tam zanj mara lansko leto ponesečeni kaplan Čuček, lošč terega je kunštni dr. Tiplič tako dolgo mazal obvezoval in vračil, dokler se tisti Tiplič svoj umetnosti ni naveličal ter rajši šel na oni s se gret.

Iz ptujskega okraja. Lejte jih lejte, g. urednik naše klerikalce in prvake! Zdaj, ko je ptujski okraj v naprednih rokah in se za kmet korist toli zanima, se začenja že tudi gibal prejisodelati nič. V pondeljek so na pr. napravili Ptuj vinski sejem baje v kmečko korist. Ta je prav, saj nas le posnemajo v skrbah za kmeti, ki stan, saj se klerikalci od nas lahko še nekaj dobrega in koristnega priuče in v njih bomo naposled še hvalili in radi imeli. Ravno tako vam je bilo z uravnavo Plesnice. Se le, ko so se nemški poslanci tako toplo zavzeli za to stvar, so se končno slovenski poslanci tudi pribacali na površje in zahtevali — uravnavo Plesnice! Ja, ja, od napredne stranke se klerikalec lahko dosti pametne priuči, samo če ima dobro voljo.

Popravek. Uredništvu Štajerca v Ptuj Sklicujoč se na paragraf 19. tiskov. zakona zid. 17. dec. 1862, drž. zak. št. 6 ex 1863 zveč htevam z oziroma na dopis, objavljen pod zglavjem „Iz Podosreda“ v štev. 3. Vsa lista da sprejmete v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravki:

1. Ni res, da sem prinesel, s seboj drž. želodec; res je pa, da sem prinesel samo ed. želodec.

2. Ni res, da so ljudje v Dramljah in Skomru bili veseli, ko sem od njih odnes žegnana kopita; res je pa, da nisem odnes kopit in da so ljudje žalovali radi mojega odhoda.

3. Ni res, da so se prezvišeni knezoški dolgo obotavljali, vzeti me nazaj v službo; ni je pa, da sem „popolnoma prostovoljno“ pustil službo in ko sem zopet prosil za njo, sem dobil takoj.

4. Ni res, da sem imel v Dramljah sodnijsk preiskavo zaradi svoje sestre; res je pa, da imela preiskavo sestra, a ne zaradi mene.

5. Ni res, da jemljem za poroke 24—26 kron, za vpeljavanje 2 K, za krst 1-70 K in za privedenje bolnikov 2 K; res je pa da n. čunim glasom „štolinskega patenta“ za porok od 42 v. do 2 K 10 v., za upeljavanje 60 v., za krst „nič“.

6. Ni res, da sem se zadnjič celo v cerki tako surovo obnašal pri nekem pogrebu, da se vsi zgražali, ko sem tam vpil in terjal pri grebščino za 6 K; res je pa, da nisem nikol cerkvi terjal pogrebsčine ali kaj drugega, le mi ljudje niso ničesar dolžni, in da o tem vpitji in terjanju tukaj nikdo ničesar ne ve.

7. Ni res, da sem bil v šoli v Pečici jeseni le trikrat; res je pa, da sem bil vsak teden kakor je bilo možno.

8. Ni res, da molim za rajne le par mesecev, potem pa preneham; res je pa, da molim tako dolgo, kako dolgo je kdo naročil.

9. Ni res, da pobiram le krivičen denar in že zdaj živim v sovraštvu s polovico faranov; res je pa, da pobiram pravičen, pošteno zaslu

žen denar in da v celi župniji vedoma nimam nobenega sovražnika, temveč same prijatelje.

V Podsrédi, dne 7. svečana 1906.

Matija Vaupotič, župnik.

Op. uredništva. Pred par leti so v Novem mestu na Kranjskem obesili cigana Helda, ki se je še pod vislicami rotli in pridružel, da je „nedolžen“ kakor Alojzij. Nanj smo si spomnili, ko smo prečitali popravek podsredskega Alojzija, kateremu na kratko odgovorjamo tu to-le: 1. Podsredski Held ima „dva želodca,“ to se pravi, da veliko žre in kuharica Treza v drameljskem farovžu, ki za njim, kakor tudi drugi ne, ni žalovala, se je izjavila: „Rajši redim dva prešiča, kakor eno V... tiča.“ 2. Škofija ni „kurnik“, da jo sme slehern, kadar se mu zljubi, zapustiti; škof mora braniti ugled škofije in ne sme po odlokih sv. tridentinskega cerkvenega zbora kar „takoj“ — brez „pomislekov“ — sprejeti ubežnika. Naš prezvišeni knezoškof je znan kot strog, ali zraven kot pravičen vladika, ki se zaveda svojih dolžnosti do cerkvenih predpisov, torej je trditelj podsredskega — tiča lažniva. 3. Kdo pa je bil tisti... tič, ki je v Celovcu pri škofu beračil za sprejem in za miloščino ter je moral od škofa oditi — z dolгим kljunom ter moral preko koroške meje pobrati svoje žegnane kremplje? Kar zadeva preiskavo, s tem smo hoteli le povedati, da je Vaupotičeva sestra prišla h kaplanu Vaupotiču v Dramlje, tam porodila in otroka zakopala v kaplanijski kleti in zato je bila v kaplaniji preiskava. In končno trdiš, Vaupotič, da imaš v Podsrédi same prijatelje. No, naš dopisnik iz Podsréde gotovo se ne šteje med „same prijatelje“ podsredskega — tiča. No, Vaupotič, le popravljalj še dalje, morebiti boš kmalu v koncih z vso svoje zvitostjo in prekanjenostjo.

V Kosezje-Liboj. Na naš dopis pod tistim naslovom poslila nam g. Friedrich sledeče pojasnilo: Podpisani delujem že celo vrsto let v šoli, občini in sploh v javnem življenju požrtvovalno nesebično v blagor svojih soobčanov brez razloka narodnosti, stranke in stanu, na podlagi medsebojne pravičnosti in izjavljam, da nisem nasprotnik, ampak prijatelj meni dragega nemškega jezika. Med drugim sem tudi že 12 let kot načelnik kr. šol. sveta Liboje in izpolnujem kot tisti v vsakem oziru svoje dolžnosti, da, še več! Pod mojim načelništvom se je naša ljudska šola razširila v dvorazrednico in so se pridobila lepa učiteljska stanovanja. Jaz opravljam že nad 12 let pisarijo pri kr. šol. svetu Liboje (in tudi Petrovce) brezplačno in sem vsled tega prihranil mnogo denarja naši občini. Dalje sem v prvih letih napravil za uboge šolske otroke božičnino, pri kateri so bili isti obdarovani z različnimi darili, v zadnjih letih pa sem ustanovil šolsko kuhinjo v Libojah, v kateri dobi v zimskem času vsak dan nad 20 revnih otrok toplo opoldansko hrano in za kateri trud je meni g. okr. glavar kot predsednik obr. šol. sveta izrekel pismeno svojo zahvalo. Ni res, da je šolska služkinja 80 let stara in da dobiva po moji milosti 36 K na leto, ampak res je, da je ista okoli 70 let stara in da dobiva v smislu soglasnega sejnega sklepa kr. šol. sveta 60 K na leto, prosto stanovanje in posebno platilo za ribanje. Dalje ni res, da so šolska stranišča nesnažna, ampak res je, da jih šolska služkinja lepo snaži. Dalje ni treba in ni moja naloga, iskati učiteljice ročnih del, ker naša šola ima že več let od okr. šol. sveta nameščeno pridno učiteljico za ženska ročna dela, ki izpolnjuje svojo dolžnost vestno v popolno zadovoljnost. Jaz sem ponosen na to, da sem naši kat. veri udan in ravno tako ni nič hudega v očeh poštenih ljudi, če človek ni oženjen; ponosen sem dalje na to, da imam čisto vest, da od nekdanj pošteno in pravično živim in veselim se. Da uživam od nekdanj spoštovanje in zaupanje našega domačega prebivalstva. Z drugimi podlimi napadi se sploh ne bavim, za isto imam samo izraz — zaničevanja!

S tem pojasnilom sem vam dal ob enem resnično poročilo o navedenih razmerah ter biležim s spoštovanjem Franc E. Friedrich.

Od Sv. Antona v Slov. gor. Ljubi „Štajerc“, kratko ti naznanjam, da smo se odzvali tvojemu pozivu za nemški pouk v šoli ter sklenili, naj se v korist naših otrok v šoli tudi nemški

podučuje. Seveda je nastal radi tega grozoviten vrisk med učitelji in častitimi gospodi zoper nas. Ako se gg. učitelji in kaplanče ne bote držali naših sklepov, potem pa le hajd od nas, mi plačujemo le take ljudi, ki upoštevajo našo voljo ter delajo v korist naše dece, svojemu sklepu pa gotovo bomo pripomogli do veljave.

Op. ured. Tako je prav in možato, želimo, da dobite povsod veliko naprednih posnemalec. Slava vam!

Dopisi iz Koroškega.

Iz Pliberka. Naša okolica postaja zmerom in zmerom temnejša. To so nam prav dobro volitive pokazale. Tako je n. pr. pri zadnji državni volitvi v občini „Blata“ naprednjak gosp. Seifritz dobil komaj 2. farški kanon (kakor ga je neki duhovnik sam imenoval) gosp. Grafenauer 102 glasa. Ljudje pač ne vejo, da si sami jamo kopljejo in rajši verujejo prilizljivim in lažnim farjem, kakor tistim možem, ki resnico govorijo. Kaj imamo od klerikalne stranke pričakovati, nam pove zgodovina. Do leta 1859 je bilo vse državno vodstvo v klerikalnih rokah. Minister je-le postal, kdor je bil farški pristaš. Kot uradnik ali učitelj je bil le ta potrjen, kateri je veroval na farško vseomogočnost in na farško odrešenje. Človek bi lahko mislil, da je taka sveta državna družina ljudem prinesla mir in nebesa na zemljo, kaj pa se zgodilo? Nastala je vojska med Avstrijo in Sardinijo (Piemont). Vojsko so Avstrijanci zgubili, ne da bi bili vojaki premalo hrabri, ampak zavoljo jako slabega vodstva. Klerikalni vojskovodja grof Gyulay je sedel v Milanu pri okusni pojedini in pijači ter je v svoji „ljubezni“ izročil naše brate smrti. Padlo je 22.000 avstrijskih vojakov! Ta grozna vojska je bila velikanska nesreča za celo Avstrijo in vendar tudi sreča, kajti pokazalo se je precej po dokončani vojski, kako neumna, nemarna, sebična in nesposobna je bila klerikalna državna vlada. Pokazalo se je, da so klerikalni, visoko-stoječi možje v kristjanski ljubezni 111.000.000 goldinarjev državnih denarjev v svoje žepe vtekli, vojake pa s praznim trebuhom v boj poslali. Pokazalo se je pa tudi, da se verni farški pristaši bolj zopora bojijo, kakor pekla; kajti prvi krivičnik, maršal baron pl. Eynatten, se je 7. marca 1860 sam umoril in enako je naredil tudi drugi krivičnik, bankin ravnatelj Robert. Tisti pa, ki so manj poverljivi, kakor nekateri trgovci in oskrbovalci za vojake, so pa šli rajši k jetničarju, kakor pa k vrvarju, da bi si kupili vrv za vrat. Tukaj se je prav prikazala duhovska zmoglost vladanja in duhovska ljubezen do mile domovine in do svojega bližnjega. Tako rešujejo priliznjene farške snuknje labkovernega kmeta v vseh nadlogah. Kmet, ali imaš ušesa? Kmet, ali imaš oči?

Iz Sreji pri Sinči vesi. Dragi Štajerc, iz našega kraja še nikdar nisi kaj poročal, zato ti zdaj nekaj novega sporočim. „Mir“ je vabil v 2. številki na neko slovensko veselico v gostilni g. Hribenika v Srejah. Prišlo jih je veliko število k veselici, ali vsi so bili opeharjeni, ker odbor za veselico je ljudi prej povabil, ko so imeli dovoljenje za igro. Vsak je vprašal, kdaj bo začetek, ko ga dolgo ni bilo. Človek se od teh naših klerikalcev res ne nauči drugo kakor piti, lagati in pretepati se. Ko je nekemu mežnerju iz Kostanj pivo preveč živce razburilo, začel je psovati, ko so neki fantje peli nemško pesem. Gostilničarju seveda tudi ni ugajalo, da se je pela nemška pesem, ali tukaj ga vprašamo, zakaj pa ima na hiši nemški napis „Gasthaus“, če je pri njem prepovedano nemški govoriti in nemški peti? Toraj proč z nemškim napisom in Nemci ne bodo take gostilne obiskovali, ali kakšen boš potem imel dobiček, ti narodnjaški gostilničar? Neki mlečnozobnik, ki se je preveč napil pri tistih ženskah, ki imajo može v Ameriki, je tudi mislil s svojo slabo pametjo svet obračati. O ti revna sreška stvar, pogled le okoli sebe, kako tičiv v blatu gor do vratu, zapiši si debelo za ušesa, da mi ne potrebujemo, da nas slepar uči čednosti, nečistosti in far čistosti.

Najnovejše politične vesti.

Avstrija in Srbija. Dne 19. februarja so se

srbski ministri posvetovali o zahtevi avstro-ogrsko države, naj se spremenita točki 1 in 2 v srbsko-bolgarski trgovinski pogodbi. Srbska vlada je naposled ugodila zahtevi naše vlade, seveda s tem pogojem, ako bo s tem zadovoljna tudi bolgarska vlada. Potem takem bi kmalu zavlada med našo državo in Srbijo zopet stare prijazne sosedske razmere.

Ogerske zadeve. Kakor smo že poročali, cesar ni ugodil madjarskim pretiranim zahtevam zaradi madjarskega komanda, in dne 19. febr. je kraljevi komisar general Nyiri razpustil ogerski parlament. V zanaprej se bo vladalo pod vojaškimi bajoneti in policijskimi sabljami. Parlament je s silo razgnalo vojaštvo. Ko se je prečitalo cesarjevo pismo (Madjari imajo za se samo kralja, ne cesarja), da je parlament razpuščen, niso hoteli poslanci oditi. Nato sta prišla v zbornico dva polkovnika z honvedi in poslance s silo iztirala iz zbornice. Preteklo soboto so po budapeštanskih ulicah trije fantje nosili velike slike nemškega princa Eitela, ki je brat prajzovskega prestolonaslednika in se je že večkrat govorilo o njem, da si ga nekateri Madjari želijo za kralja. Fantje, noseči slike, niso hoteli povedati, kdo jih je za tako demonstracijo najel. Na Ogrskem je potem takem položaj nevaren. Absolutizem je tam zavlada v svoji najostrejši obliki. Vojaki iz tostranske drž. polovice so pripravljeni na odhod na Ogrsko, da tam vzdržujejo red. Seveda o kaki vojski ni govora. Naš cesar so tu pokazali nenavadno politično modrost, ker so ustanovili vladnim komisarjem t. j. svojim začasnim namestnikom — generala Nyirija, prvi ogerski minister je tudi general grof Fejervary, ki gotovo ostaneta zvesta svojemu vrhovnemu vojnemu poveljniku.

Državni zbor. Dne 15. februarja se je v drugem in tretjem branju sprejela predloga o vojaških novicah. Na to so imeli poslanci tri dni počitnice. V seji dne 19. febr. so nemški poslanci zahtevali pojasnila o ogerskih razmerah. Poslanec dr. Ellenbogen (soc. demokrat) je ostro napadal nasprotnike novega volilnega reda ter pozivljale veleposestnike, Poljake in vsenemce, naj se združijo s soc. demokrati za volilno preosnovo. Dne 20. febr. je ministerski predsednik baron Gautsch govoril o razmerah na Ogrskem. Rekel je, da ostane skupna armada in nemško komando. Ni povedal nič pomegljivega, le to je vedno trdil, da moramo ostati na medsebojni pogodbi z Madjari iz l. 1867. Potem se je razpravljalo o ministrovem govoru, in pri tem so vse stranke povdarjale, da se mora razmerje do onostranske drž. polovice na novo uravnati. Dne 21. febr. se je sprejela postava o društvih z omejenim jamstvom v drugem in tretjem branju. Dne 22. febr. so se rešile trgovinske pogodbe z laško, belgijsko in rusko državo. Dne 23. febr. je bil zgodovinski dan, ko je vlada predložila drž. zboru osnovo o novem volilnem redu. Vlada je zbornici predložila pet zakonskih načrtov, ki se tičejo preosnove sedaj obstoječe zbornice, in sicer zakonski načrt, s katerim se spremeni § 1, 6, 7 in 16 temeljnega zakona o drž. zastopstvu, zakonski načrt o volitvi poslancev z novim državnozbornim volilnim redom, načrt zakona o kazenskopравnih določbah v zaščito volilne svobode in zakon-ki načrt, s katerim se spreminja državnozborni poslovnik. Zdej imajo poslanci do 6. sušca zopet počitnice.

Spodnještajerske stvari.

Šolskim otrokom v prid je „kmetijsko društvo“ iz Vel. nedelje dne 11. febr. t. l. priredilo izborna uspele veselico, preko 100 K se je nabralo v prid domačih ubogih otrocev. V imenu obdarovanih otrok izrekamo tu cenj. prirediteljem, predvsem gg. oskrbniku Flucherju, A. Miklau in g. Škvorcu najiskrenejšo zahvalo za njih požrtvovalnost. Vse je bilo navzoče, tudi č. g. župnik so nas počastili z obiskom, le „prezvišeni“ g. katehet je pokazal, da ne mara ne nas, ne ubogih otrok! —

Prefrigani župnik. Župnik Kotnik iz Olimja je v Kozjem tožil nekega moža, ki je nekč, ko je k njemu prišel po krstni list, izjavil: „To pa je že malo žalostno, da vi tukaj v Olimju imate samo sovražstvo.“ Okrožno sodišče v Celju je dotičnega moža opustilo in žegnani gospod mora plačati povrh ne majhne sodnijske stroške.

dvakosa kože, s katerima je zašil rano nekemu bolniku. Dekla trdi, da se zaradi tega ni mogla omožiti. Zdravnik pa je dokazal, da mu je dekle dovolilo izrezati ji kožo in zato je bil tudi oproščen.

Davek na vozne listke pri železnicah je znašal lansko leto 16,865.990 K za 434.852 več nego predlansko leto.

Srečna Avstrija! Naša država ima 5.443.645.774 K 97 v dolga, čifut Rotchild je glavni upnik.

Propadanje kmetij. V kmetiskem društvu v Mainhardtdorfu na Zg. Štajerskem je govoril pred kratkim vitez Pantz ter povedal, da se po statistiki v našem cesarstvu vsakih 7 minut proda ena kmetija in ako vlada ne bo v pravem času s kako postavlo kmetom na korist pomagala, potem v kratkem ne bo več kmetov posestnikov.

O vremenu. Na Holandskem je padlo veliko snega. V provinciji Seeland je pri grozni nevihti strela ubila 4 ljudi.

Zakvartal je v neki kavarni v Klužu na Erdeljskem 280.000 K grof Nikolaj Banffy. Zvečer preteklo sredo si je vsedel k „ferblu“ in v jutro je bil že brez cvenka, neki Armenec Azlej je vse dobil. Banffy je tudi v prejšnjih letih že zaigral veliko svoto denarja in je bil zato nekaj let pod kuratelom.

Lovci mrtvaških glav. Med paganskimi zamorci na otoku Borneju je navada, da se ljubimec in ženini svoji izvoljenki s tem prikupi, ako ubija ljudi ter ji prinese odrezano glavo umrčenega. Nekega Dajakovca pa so tamošnji misijonarji toliko spreobrili, da je obljubil, da se bo državal te navade. Ko je to izvedela njegova nevesta, ga je začela prezirati ter mu rekla, da ga ne pogleda, dokler jej ne prinese mrtvaških glav. Ženin je izginil in nekaj dni ga ni bilo. Nekaj popoldan pa se vrne ter prinese žakelj mrtvaških glav. Vsa vesela mu ljubljena zagotavlja svojo naklonjenost. Ali kako se prestraši, ko pogleda odrezane glave — svojih starišev in ženinovega tekmeča.

69. letni novomašnik. V Kolinu ob Reni je imel 28. p. m. novo mašo neki Vincenc Krahe. Rojen je bil 1836 v Bonu, tam se je tudi izšolal, ali ker je bil kratkoviden, niso ga hoteli posvetiti za mašnika. Postal je učitelj ter se je oženil. Pred par leti je postal vdovec. Sedaj pa je začel zopet noreti za duhovniško kuto. Kardinal Fischer mu je pri papežu izposloval dišpenzo in tako je pred kratkim pel novo mašo. Njegovi duhovni bratje pa ga baje jako pisano gledajo, češ, z 69. leti bi se mاریkdo hotel biti mašnik, ko se je že dovolj nasrkal zakonskega življenja in je prej preživel prijetno mladost v zakonskem objemu.

Kako se piše o človeku v časopisih? Ko je človek rojen, se o njem napiše v časopisu vselej, da je „zdrav krepek deček“. Ako ubeži starišem, je vselej „ljubi, dobri sin“ ki se mu za vse zagotovi odpustjanje. Ako si išče ženo po časnikih, napiše so o njem „mlad mož iz ugledne rodbine“. Ako je izgubil denarnico, napiše se „ubog hlapec“ in ako umrje, je vselej tiskano „dober mož, zvest soproj in iskren prijatelj“ vsem, ki so ga poznali.

Koliko vaga vojaška kapa? Naši vojaki dobje za leto nove kape, ki bodo bolj lahke kakor stare. Kapa italijanskega vojaka vaga 300 gr, ruskega 154 gr, francoskega 185 gr, nemškega 390 gr, angleškega 230 gr, japonskega 110 gr in avstrijskega 138 gr. Potemtakem imajo vsi drugi vojaki, razven japonskega, bolj težke kape kakor naš vojak in bi torej ne bilo potrebno trositi denar za nepotrebne reči. Toda, kadar se gre za kanone (tope), za puške in smodnik, takrat ima naša ljuba Avstrija vedno dosti denarja, za šole pa ga nikdar nima. Ti pa, kmet, obrtnik in delavec, le plačaj in plačaj!

Grozovito djanje gluhomutca. V Senju je gluhomutasti sin kmeta Korovine zbrazil in napadel svojo mater. Ko je tej pritekel na pomoč lekarniški vajenc Domažatovič, je ga besni sin udaril s cepcem po glavi, da se je na tla zgrudil. Nato je šel gluhomutec po puško, ustrelil na ranjenca in ker še ni bil mrtev, zabodel ga je z nožem.

Vremenski preroki, pozor! Vlada „Zjedinenih držav“ je razpisala nagrado 706.800 K, tistemu, kateremu se posreči naiti sredstvo, po

katerem bi se lahko vreme vsej za mesec naprej preiskovalo in sicer zanesljivo. Torej poskusimo stvar!

Sovražnik ženskih poljubov. V Tešinu v Šleziji je pred kratkim ponoci na kolodvoru 18 letna natakarka Marta Knebel iz Draždan iz same razposajenosti poljubila nekega tujega gospoda. Gospoda je to tako razkačilo, da jo je dal po policiji zapreti ter jo tožil pri sodišču, ki je res „roparko“ obsodilo v 14 dnevi zapor s štirimi postji.

Dvanajstletna samomorilka. Liza Osternik v Trstu je 12 letna deklica, a zadnjič enkrat ni šla v šolo, potepala se je po ulicah. Ko je izvedela, da je to prišlo materi na uho, je izpila iz strahu pred kaznijo steklenico nekega strupa. Hitri zdravniški pomoči se je posrečilo deklici rešiti življenja. Ko je bilo otroče iz nevarnosti, je reklo: „Jaz sem že sita življenja!“ Deklica je iz strastne klerikalne rodbine.

Rodbinska žaloigra. V Ustju na Češkem je trgovec Kunkoš vrغل svoja šest in tri leta stara dečka v reko Labo ter se na to ustrelil.

Gospodarske stvari.

Sadjereja. Sadjereja je za kmeta neizmerno koristna, o tem je vsak pameten človek prepričan. V začetku je sveda treba izdati nekaj denarja za nakup sadnih dreves, ali pozneje nima sadjerejec skoro nikakih stroškov, pač pa veliko dobička in prisluzka in dandanes, ko vinogradi hirajo in pešajo, je sadjereja nekako nadomestilo za vinorejo. Pri tej priliki pa mora vsak razsoden sadjerejec na to paziti, da si nabavi in pridobi le dobre vrste sadnih dreves, to je zelo važna stvar. Čim več vrst sadnih dreves ima sadjerejec v svojem vrtu, tem bolj težavno bo spečal in prodal svoje sadje. Za to bodi vsakemu sadjerejcu poglavitno načelo, da sadi le malo vrst, ali tiste morajo biti izbrane, dobre in za njegovo zemljo pripravne. Najbolj priporočna jabolčna vrsta je London-pepping. Tista napravlja stisnjen, ne preveč velik vrh, ki je nekako podoben monštranci in zato je proti snegu dosti močan, pa tudi takrat se veje nič kaj ne polomijo in ne poškodujejo, če je drevo slučajno preobloženo s sadjem. Ker to drevo po navadi veliko obrodi, zato se mora vrh večkrat zredčiti, obrezati. Pri visokih in polvisokih drevesih je sadje srednje velikosti, pri pritličnih drevesih pa je veliko in ima po navadi od čaše navzdol pet enakomerno razpostavljenih rebere. Lupina je gladka in leskeča, ko dozori, ima od solčne strani svetlo rdečkasto barvo. Sredica (mehčina) je rumenkasta, fina, dovolj sočnata, prijetnega osladno-kiselkastega okusa. To sadje slovi povsod, za namizje in za trgovino po njem največjega povprašujo. Inozemski trgovci s sadjem jako radi kupujejo to sorto. Na Ruskem v finih gostilnah se plača 1—3 K za eno tako zlahtno jabolko. Sadje se bere proti koncu oktobra ter se ohrani lahko do majnika. Ker je ta vrsta jablan v našem okraju še jako malo znana, je okr. zastop Ptuj v povzdigo domače sadjereje sklenil, od priznane slovečih sadjerejcev kupiti zlahtno ceplike. Zdaj jih že imamo. Te zlahtne ceplike bo okr. odbor v snopičih po 25 komadov prodajal za 20 h, s tem je nekoliko plačana voznina. Posestniki, ki si tedaj želé kupiti London-pepping, naj se zgledajo v trgovini g. Orniga, Ptuj, kjer se jim zlahtne ceplike za omenjeno ceno izročé! Torej kmetje, kadar požlahtnujete slabe vrste dreves, ki rodé le manjvredno sadje, poslužite se v svojo lastno korist ponujane prilike. Seveda takoj vam tu moramo omeniti, da ne kaže, vse veje požlahtniti, temveč prvo leto k večjemu le 3—5 vej, druge pa pustite tudi še rasti. Listje na vejah so pljuča za drevo, s pomočjo teh drevo diha, za to je požlahtnenemu drevesu tudi teh starih vej treba v prvem letu; morda to leto tudi še nekaj obrode! Kadar pa zlahtne ceplike vzrastejo v veje, potem lahko slabe stare nepožlahtnene veje odžagate.

Pisma uredništva.

Cenj. dopisnikom. Imejte potrpljenje, pride vse na vrsto, mi smo z dopisi preobloženi, za to številko jih je nam na pr. došlo 32. — Gosp. T. Z. ob Bači na Primorskem. Imate zdaj plačano do 1. jan. 1906. — Gosp. Ant. V. v Lankovicih. Imate plačano do

1. jan. 1907. — **Trbolje in Hrastnik.** Štrajk je končan, torej tudi vsaka razprava o njem. Naše mnenje smo povedali v zadnji številki. — **V Zavrče.** Preveč osebno in razaljavno. — **Sv. Martin pod Vurb.** Počakajte, morda se vaš g. župnik zdaj poboljšajo. Ako ne, pa nam zopet pišite. — **V Kot na Koroškem.** „Sami smo pisali na Vašo pošto, zdaj bo morebiti red. Ako ne, pa nam pišite. — **V Pišce.** Vaši želji ne moremo ustreči, ker je sin tistega moža priden in miroljuben duhovnik. — **Pilštajn.** Mi drage volje ustrezemo vaši želji, samo bodite mirni napram napredno-mislečim somišljenikom in ne sovražite kot pameten trgovec „Stajerca“. — **V Sv. Lorenc na Dravskem polju.** Oprostite, kaj takega vendar ne sodi v list. — **Kalobje.** Lansko leto v avgustu ste plačali 4 K, imate plačano do 1. susca 1906. — **Sv. Benedikt v Slov. gor.** Pride zanesljivo prihodnjice. — **Gospod J. W. v Laskem trgu.** Naročnina 2 K plačana do 1. marca 1907. — **V Velenje.** Preveč osebno, kaj takega nikogar ne zanima, zraven pa je še odgovorni urednik v nevarnosti, da bo tožen, ako se mu včasih poročajo nezanesljive in pretirane vesti. Naše načelo je, ustreči vsakomur, kolikor se da, toda list mora tudi svoj ugled varovati. — **Vsem prijateljem in naročnikom lista.** Prirčen pozdrav! — **Sv. Martin pod Vurb.** Poslano je izvrstno, bomo porabili ob priložnosti — **Celje za Savinjsko dolino.** Hvala za poslano, za to številko, žalibog, prepozno, pride zanesljivo prihodnjice. Prosimo za vaše daljno sodelovanje. — **Sadjerejem** priporočamo, naj kmalu za ptičke, posebno senice, pripravijo skatljice (Nist-kästchen), kod si delajo gnezdece. Ker je letos dobro leto pričakovati, je nujno potrebno, da se za to skrbí, ker ti ptički so jako koristni za sadovnjake.

Ohranitev zdravja in varnost sta tako važna za vsakogar, da je treba vestno upoštevati vse, kar ji speši. Zato se tudi našim gospodinjam ne more priporočati dovolj tople, da ne smejo nikoli več rodbinske mize puščati brez Kathreinerjeve Kneippove sladne kave. Nepomešana ali obilo dodana kavi, je glede okusa in zdrave tečnosti vzor kavnine pijače, ki se je ne odreče nihče več, kdor je spoznal nje dobrodejne učinke. Zlasti vsaka skrbna gospodinja takoj opazi radostnega srca, kako izdaten prihranek v gospodinjstvu doseže z uporabo Kathreinerjeve kave. Treba pa je paziti na to, da ima samo prista Kathreinerjeva kava v zaprtih izvornih zavojih z varstveno znamko „župnik Kneipp“ tako odlično prednost okusa po zrnat kavi. Posebno ne moremo dovolj iskreno svariti pred vsemi odprto odtehtovanimi opranimi izdelki.

Loterijske številke.

Trst, dne 17. februarja: 73, 55, 5, 29, 50.
Gradec, dne 24. februarja: 72, 90, 10, 1, 53.

Kateri bolniki rabijo z najboljšim uspehom naravno vracilo, aamreč Franc Jožefov grenki vrecel (Bitterquelle)? Vsi tisti, kateri so prisiljeni služiti si svoj kruh bodisi s telesnim, bodisi z duševnim delom in ki občutijo vsled tega napora motenje v prebavljanju, sploh v važnih telesnih organih. Pa tudi tistim ubogim srečnim, kateri so žuživali preobilo ob mizi življenja in katerim grozi debelost se svojimi neznosnimi občutki, se priporoča za njihovo zopetno zvrčitev kot najboljšo in edino uspešno sredstvo Franc Jožefov grenki vrecel.



Zaloga pri V. Schulffnk v Ptuj.

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

je edina sladna kava, ki dobiva po Kathreinerjevem načinu posebnega proizvajanja priljubljeni vonj in dobri okus zrnate kave. Njene velike, vobče priznane zdravstvene prednosti so čestokrat poudarjali najodličnejši strokovnjaki znanstva.

Poleg izdatnega prihranka v vsakem gospodinjstvu je vsakdanja uporaba zlasti za mladino neprecenljive vrednosti!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime KATHREINER in zahtevajte le izvorne zavojce z varstveno znamko „župnik Kneipp“.

Ohranitev zdravega želodca

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebave ter odstranitvi nadležnega zaprtja. Preizkušeno, iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, ter zbujačo in prebavljeno pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane naslednje nezmernosti, slabe d. t. prehlajenja in zepnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvorile kislin ter krče je dr. Rose balzam za želodce iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.

1. steklenica 1 krono, cela steklenica 2 kroni.

SVARIL! Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga

B. FRAGNER-JA, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“, Praga, Mala Strana, ogel Nerudove ulice 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljati K 2.55 se pošlje velika steklenica in za K 1.50 mala steklenica na vse posta-avstro-ozerske monarhije poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ptuj dobijo se v lekarni gospoda lg. Behrbalka.



Postavno zavarovano. Vsako ponarejenje in ponatisk se kaznuje. Edino pristen je Thierry-jev balzam — samo z zeleno marko nune. —



Staroznani, neprasežen proti nerednemu prebavljanju, proti želodčnemu krču, koliki, kataru, proti bolečinam na prsih, influenci i. t. d. Cena: 12 majhnih ali 6 dvojnatih ali 1 velika posebna steklenica s patentiranim zamaškom K 5— franko.

Thierry-jeva maža iz vrtnic (certifikat), povsod znana kot Non plus ultra proti vsem se tako starim ranam, proti vnetju, telesnemu poškodovanju, tvorom in vredom vsake vrste. Cena: 2 lončka K 3.60 franko pošilja le, ako se denar naprej pošlje ali po poštne povzetju.

Lekarna A. Thierry v Pregradi pri Rogateu-Slatini

Knjizica s tisoč izvirnimi zahvalnimi pismi zastoj in franko. Sklad v vseh večjih lekarnah in trgovinah z zdravili.

Učenec

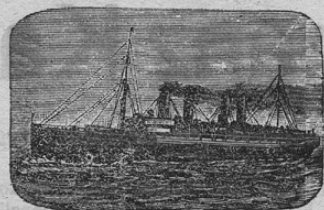
se sprejme pri gosp.

Fr. Stiger in sin v Slov. Bistrici.

Hiša v Ljubljani,

v kateri se že dolgo nabaja gostilna (lastna koncesija), prodajalnica z dež. pridelki in pekarija, se zaradi posestnikove preselitve po ugodni ceni prodaja. Nekaj kupnega denarja ostane lahko na hiši. Naslov pove upravništvo „Štajerca.“

Hamburg-Amerika-Linie.



Najhitrejša vožnja po morju 5 dni, 7 ur, 38 minut. Red-nadirektnazve-za z brzo- in poštami par-niki, ki imajo dvojnateljake, iz Hamburka do New-Yorka; dalje v Kanado, Brazilijo, Argentinijo, Afriko. Natančnejša pojasnila daje Generalna agentura za Štajersko Gradec, IV., Annenstrasse 10, „Österr. Hof.“

Uradni zavitki

(Amtskuverte), kakor so v najnovejšem času predpisani, velikost 18x22 cm, v razni kakovosti ima v zalogi W. Blanke v Ptuj.

Sivalni stroji
izvrstne konstrukcije in elegantne opreme. Lastni izdelek.
Ivan Jax in sin
Ljubljana,
Dunajska cesta 17.
Zastopnik za Spodnje Štajersko:
August Heller v Mariboru,
Tržaska cesta 151.

Somatose

železnata mesna beljakovina najodličnejše, tek zbujačo in živce oživljajoče krepilno sredstvo za bledične. Železnata Somatose obstoji iz Somatose z 2% železa v organski zvezi. Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

S je notri svetečo cifrenico gld. 1.65.
Direktno iz tovarne gld. 1.45.

Konkurečna budilnica



po ameriškem sistemu, gre, naj se položi, kakor hoče, zanesljiva, dobre vrste, s 3 letnim pisnim jamstvom za dober in pravi tek gld. 1.45, 3 komadi gld. 4.—, s ponoči svetlečo cifrenico gld. 1.65, 3 komadi gld. 4.50, 10 komadov gld. 15.—.

Posilja proti poštne povzetju (Nachnahme) ali če se pošlje denar naprej 522 prva tovarna za ure

Hanns Konrad

v Mostu (Brüx) št. 876 (Česko) Bogato ilustriran cenik, obsegajoč 1000 slik o urah, zlatini in srebrnini pošlje se na zahtevanje zastoj in franko.

Nagrobne vence

(Grabkränze) jako fino izdelane po 6, 8 ali 10 kron, kakor tudi venčne trakove (Kranzschleifen) z napisom ali brez napisa imata v obilnej zalogi

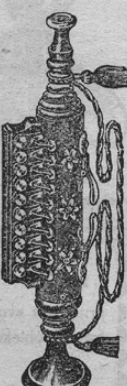
Brata Slawitsch v Ptuj.

Brez učitelja

brez uka

brez znanja not (sekrir) zamore igrati vsak na mojem pihalnem Blas-Accordeonu in Flöfoton-u pesmi, koračnice (mars) in plese. Za svahte, veselice, izlete i. t. d. posebno za priporočati. Vsakemu godalu se doda zastoj

šola za samouk (Selbsterlernschule), po kateri se lahko nauči igrati. Posilja se proti poštne povzetju (Nachnahme) od Erzgebirgisches Musikwaren-Versandhaus



Hanns Konrad v Mostu (Brüx) št. 876 (Českem).

5000 goldinarjev plačila



za take, ki hočejo dobiti takoj brke ali pa, ki imajo plešo, ni boljšega sredstva kakor je pravi danski „Mos Balsam.“

„Mos Balsam“ povzroči, da dobi vsak takoj in sicer v teku 8 dni brke in da mu začnejo rasti zopet izgubljeni lasovje. Zakaj od moderne znanosti je dokazano, da „Mos Balsam“ upliva tako na lasne buske, da povzroči uže v 8 do 14 dneh bujno rast lasov ali pa brk.

Da to sredstvo ni nikakor škodljivo, za to se jamči.

Ako to ni res, plačamo mi

5000 goldinarjev gotovega denarja

vsakemu tistemu, kateri nima brk, kateri ima plešo ali pa redke lase in kateri je rabil tekom 6 tednov brez uspeha „Mos Balsam.“ Opomba: Mi smo edina firma, kateri je mogoče enako jamčiti. Na razpolago so opisi in priporočila zdravnikov. Pred ponarejalci se nujno svari.

„Kar se tiče mojih poskusov z „Mos-Balsam“-om usojam si Vam poročati, da sem s tem balzomom popolnoma zadovoljen. Že po preteku 8. dnevo pokazala se je očitna rast brk sicer mehkih in jasne barve, toda jako krepkih. Po preteku dveh tednov dobile so brke svojo naravno barvo in potem se le pokazal se je prav očividno izvrsten upliv Vašega balzama. Zahvaljujem Vas bilježim I. C. Dr. Tverg, Kopenhagen.

Jaz podpisana smelo priporočam vsakomur pravi danski „Mos-Balsam“ kot zanesljivo, neškodljivo sredstvo, katero povzroči zopet rast lasov. Meni so izpadali delj časa lasje tako, da sem dobila tu in tam na glavi popolnoma gola mesta. Ko pa sem rabila „Mos Balsam“, začeli so mi rasti že po preteku 3 tednov zopet lasje in so postali gosti in težki. Gdč. M. C. Andersen, Vy; Vestergårde 5, Kopenhagen.

1 zabojček „Mos Balsam“ velja 5 goldinarjev. Zamota se presledno (diskretno). Razpošilja se, ako se pošlje denar v naprej ali pa po poštne povzetju. (Nachnahme). Pisati je treba na največje specialno trgovino sveta

Mos-Magasinet, Copenhagen 370. Dänemark.

Dopisnice (karte) je treba frankovati z znamko (marko) po 10 vinarjev, pisma z znamko po 25 vinarjev.

Vsakovrstno prekajeno (zelhano) meso, najfinejše klobase.

vedno sveže (frišno) blago, priporoča po najnižji ceni

Jak. Wintolich

prekajevalec

v Celju, Kirchplatz št. 2.
Zunanja naročila odpravijo se vestno in hitro!

OVES („Willkomm“).

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 50 kil za en oral. — Podpisano oskrbnitvo pošilja 25 kil za 9 K, 50 kil za 17 K, 100 kil za 32 K z vrečo vred. Uzorce po 5 kil pošilja s pošto franko proti 3 K 20 vin. predplačila.

Oskrbnitvo graščine Golič pri Konjicah (Gonobitz), Štajersko.

Amerikanske ceplike

(Schnittrebe) „Riparia portalis“, druge vrste, prodaja na veliko in drobno 1000 komadov po 3 gold.

F. C. Schwab v Ptuj.

V ptujskem mestnem soparnem kopališču

se dobijo odsihmal kopele s hlaponom po sledečih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob 1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/11 uri predpoldan za 60 vin. (30 krajcarjev.)

Vodstvo ptujkega mestnega kopališča (Pettauer Badeanstalt).

Franz Kaiser, Ptuj,

veleposestnik vinogradov, trgovec z vinom in žganjarnica.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakov tropinovec, slivovko, droženko, brinjec in vsakovrstno rosogljio.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnici (maute).

Pisma naračila se vestno in točno izvršujejo.

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

KARL KASPER, Ptuj, gospodska ulica 11 c. kr. zaloga smodnika.

Priporočam svojo bogato zalogo vsakovrstnega smodnika v svinčenih škatljicah, okroglega in raznesilnega, vse vrste kapselne, patrone za puške (Lancaster in Lefauche št. 20, 16, 14, 12), patrone za samokrese 7, 9, 12 mm šprihe, nadalje imam veliko zalogo umetnega ognja in raketelnov.

Velika zaloga špecerijskega blaga, sladkorja, kave, čaja, riža, mila (žajfe), petroleja, južnega sadja itd. Imam vsakovrstno olje, bučno in pravo najfinjše. Glavna zaloga kajuita in tomaževe žindre za gnojenje travnikov in vinogradov, nadalje zaloga galicije, žvepla, rafije, gumija za cepljenje itd. Vse navedeno dobro in po ceni.

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:
Cela sešita rjuha za posteljo 2 ali 2½ metra dolga, velja samo 1 gold. 20 kr. — Najfinjše sešita rjuha iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.
To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno za „štrozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 do 35 kr.

Vzorci (muštre) se tudi vpošljejo na zahtevo.

Brata Slawitsch
trgovala v Ptuj, Florjanski trg.



Zahtevajte brezplačno in franko

moj veliki ilustrirani cenik z 1000 slikami o niklastih, srebrnih in zlatih urah sistem Roskopf, Halm, Omega, Schaffhausen, Glashütte, kakor vsakovrstnih srebrninah in zlatinah po prvotno-tovarniških cenah. Niklasta remontoir-ura K 3.—
stem Roskopf-patent K 4.—
stem Roskopf, ena-jeklena remont. ura K 4.—
švicarska originalna sistem Roskopf patent-ura K 5.—
Goldin rem ura „Luna deli“ 7.50
Srebrna rem. ura „Gloria deli“ 7.50
Srebrna rem. ura z dvojnato pokrivalom 11.50
Srebrna oklepna verizica z sklepom, 15 gr. težka 2.40
Ruska tula-niklasta-anker-rem. ura z „Luna deli“ 9.50
Ura kukavica K 8-50, budilnica K 2-9, kubinska ura K 3.—, „Schwarzwälder“-ura K 2.—
Za vsako uro 3 letno pisмено jamstvo.
Nobene rize! Zamenjava dovoljena ali pa se denar vrne.

Prva tovarna za ure **Hanns Konrad**
v Mostu (Brüx) št. 876 (Česko.) 518

Red Star Line, Antwerpen



v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New-York in v Filadelfijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel na Dunaji ali

Franc Dolenc, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 41. 537

Ura kukavica

K 8.50



Lepo izrezano kazalo s ptici, košenimi vilkami in s košenimi kazalci, kuha uro in vsake pol ure, 33 cm visoka, kompletna z 2 pozlačenima uteži v podobu ža, natančno regulirana, la. šotško delo samo K 8.50 samo.

Okrogla ura, ki se navije vsakih 36 ur uteži, premer 16 cm K 3.—. Taista ura 8 dni dočla, premer 30 cm K 5.50.

Za vsake uro jamči se pisмено 3 leta.

Vsako leto razpoložimo več 50.000 ur se na Avstrijskem gotovo ne najde, je najboljšje potrdilo o kakovosti moje trdke.

Vsako, tudi najmanjšo naročilo se točno odpravi.

Razpošilja po poštnem povzaju (Nachnahme)

HANN S KONRAD, Prva trdka ur v Mostu (Brüx) št. 876 (v Česko.)

Bogato ilustrovani ceniki s čez 1000 slikami se pošljejo na zahtevo zastonj in franko

Amerikanske



in sicer koreničjake in cepljene trte, najlepše rastline prodaja po najnižjih cenah **R. F. WIBMER, PTUJ**

Zivinski sejmi v Mariboru

V Mariboru se vršita na v nalašč za odločenem prostoru (Melling) vsaki mesec dva živinska sejma.

Prvi vsako drugo sredo in drugi vsako četrto sredo v mesecu. Prodajalci in kupci se vabijo k obiskih teh sejmov.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven klanice in plinarske hiše postavljena nova parna žaga vsakemu v porabo. Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj razda. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati spahati i. t. d.

Pisarna za posvetstvo in hipoteke,

od oblasti dovoljena in protokolirana **Karl Kržiček, Maribor, Burggasse 8** preskrbuje nakup in prodajo graščin in posesti tovarniških podjetij vsake vrste, stanovanj, letovišč, mlinov, prostorov za zgradbe, travnikov in gozdov itd., dalje preskrbuje posredovanja na prvo in drugo vlogo.

Sam prodam v Mariboru veliko število najprej ličnejh lepih in jako cenih posestev, kakor tudi v raznih večjih krajih po spodnjejašerski deželi. Pojasnilo dajem vsak čas in brezplačno.



vsakovrstne strune. Za vsaki instrument jamčim. Popravila se sujejo jako fino in po najnižjih cenah.

HANS WOUK, trgovec v Poljčanah (kolodvor)

priporoča svojo bogato zalogo blaga za možko in žensko obleko in različno platneno blago in gotove ženske in moške obleke.

Potem sladkor, moko itd.

Kupuje po najvišjih cenah jajca, maslo, vsakovrstne deželne pridelke itd.

Lastnik žganjarnice, prodaja domače žganje na drobno in debelo, kupuje in prodaja domače vina na debelo.